

**Tematica și bibliografia pentru examenul de finalizare a studiilor
– sesiunea iulie 2026 –
programele de studii de licență *Teologie Asistență Socială și Artă Sacră***

Examenul de desfășurare cu prezentă fizică la facultate

Examenul de licență constă din două probe și anume:

- *Proba 1* – Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate (scris)
- *Proba 2* – Prezentarea și susținerea lucrării de licență (oral).

Pentru specializarea **Teologie Ortodoxă Asistență Socială** *Proba 1* se desfășoară prin examen scris (3 ore) în conformitate cu tematica din prezenta metodologie. *Proba 1* va conține două subiecte, unul din domeniul *Teologie* și unul din domeniul *Asistență Socială*. Examenul este scris clasic, cu un subiecte din tematica anexată.

Pentru specializarea (**Artă Sacră** *Proba 1* se desfășoară prin examen scris (3 ore) în conformitate cu tematica din prezenta metodologie (un subiect din *Arte Vizuale* și unul din *Teologie*).

Pentru specializarea **Artă Sacră** *Proba 2* (Prezentarea și susținerea lucrării de licență) constă într-un studiu teoretic privind o temă esențială de creație, istorie a artei creștine, conservare și restaurare a patrimoniului cultural bisericesc, ilustrat cu o lucrare personală de pictură bisericească (pictură murală sau icoană) sau restaurarea unui obiect de patrimoniu mobil (carte) sau a unui fragment de pictură dintr-un monument.

TEMATICA EXAMENULUI DE LICENȚĂ SESIUNEA IULIE 2026

Proba 1 - Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate

TEOLOGIE*

TEOLOGIE ORTODOXĂ ASISTENȚĂ SOCIALĂ

1. Raportul dintre Vechiul Testament și Noul Testament

Bibliografie:

1. Pr. prof. Vladimir Prelipcean, Pr. prof. Nicolae Neaga, Pr. prof. Gheorghe Barna, Pr. prof. Mircea Chialda, *Studiul Vechiului Testament*, Manual pentru Facultățile de Teologie, Ediția a IV-a îngrijită de Pr. prof. dr. Ioan Chirilă, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2006, pp. 372-379

2. Profețiile mesianice

Bibliografie:

1. Arhid. prof. dr. Ioan Zăgorean, Pr. prof. dr. Isidor Todoran, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Manual pentru seminariile teologice, Ediția a noua, Editura Renașterea, 2009, pp. 168-175

2. Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă (coordonator), *Introducere în Vechiul Testament*, Manual pentru Facultățile de Teologie Ortodoxă, Editura Basilica, București, 2018, pp. 548-549; 569-570; 588-589; 604-605; 727-734

3. Predica de pe Munte: învățături doctrinare și morale

Bibliografie:

1. Pr. prof. Stelian Tofană (coordonator), *Studiul Noului Testament*, Vol. I, *Introducere generală. Evangheliile după Matei și Marcu*, Manual pentru Facultățile de Teologie din Patriarhia Română, Editura Basilica, București, 2022, pp. 442-461

4. Întemeierea Bisericii și activitatea Sfinților Apostoli

Bibliografie:

1. Pr. prof. dr. Viorel Ioniță (coordonator), *Istoria Bisericească Universală*, Vol. I, *De la întemeierea Bisericii până la anul 1054*, Manual pentru Facultățile de Teologie din Patriarhia Română, Editura Basilica, București, 2019, pp. 73-98

5. Sinoadele Ecumenice

Bibliografie:

1. Pr. prof. dr. Viorel Ioniță (coordonator), *Istoria Bisericească Universală*, Vol. I, *De la întemeierea Bisericii până la anul 1054*, Manual pentru Facultățile de Teologie din Patriarhia Română, Editura Basilica, București, 2019, pp. 384-527

6. Unirea ipostatică și consecințele ei dogmatice

Bibliografie:

1. Pr. prof. dr. Ștefan Buchiu (coordonator), *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Vol. II, Editura Basilica, București, 2022, pp. 146-174

* pentru specializările: *Teologie Ortodoxă Asistență Socială și Artă Sacră*

2. Arhid. prof. dr. Ioan Zăgorean, Pr. prof. dr. Isidor Todoran, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Manual pentru seminariile teologice, Ediția a noua, Editura Renașterea, 2009, pp. 179-188

7. Sfânta Biserică

Bibliografie:

1. Pr. prof. dr. Ștefan Buchiu (coordonator), *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Vol. II, Editura Basilica, București, 2022, pp. 217-283

2. Arhid. prof. dr. Ioan Zăgorean, Pr. prof. dr. Isidor Todoran, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Manual pentru seminariile teologice, Ediția a noua, Editura Renașterea, 2009, pp. 241-252

8. Virtuțile teologice

Bibliografie:

1. Mitropolit dr. Nicolae Mladin, Prof. diac. Dr. Orest Bucevschi, Prof. dr. Constantin Pavel, Pr. diac. Dr. Ioan Zăgorean, *Teologia Morală Ortodoxă pentru facultățile de teologie*, Vol. I, *Morala generală*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2003, pp. 369-375

9. Învățătura creștină despre păcat

Bibliografie:

1. Mitropolit dr. Nicolae Mladin, Prof. diac. Dr. Orest Bucevschi, Prof. dr. Constantin Pavel, Pr. diac. Dr. Ioan Zăgorean, *Teologia Morală Ortodoxă pentru facultățile de teologie*, Vol. I, *Morala generală*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2003, pp. 384-401

10. Misiunea Socială a Bisericii

Bibliografie:

1. Elena Zamfir (coordonator), *Strategii antisărăcie și dezvoltare comunitară*, Editura Expert, București, 2000

11. Misiunea Bisericii în centrele de asistență socială

Bibliografie:

1. Ion Petrică, *Biserica și asistența socială din România*, Editura Institutul European, Iași, 2012

2. Rodica Tugui, *Asistența socială în Biserică. Evaluări și cercetări în cadrul programelor sociale ale Bisericii Ortodoxe Române*, Editura Doxologia, Iași, 2009

ARTĂ SACRĂ

1. Raportul dintre Vechiul Testament și Noul Testament

Bibliografie:

1. Pr. prof. Vladimir Prelipcean, Pr. prof. Nicolae Neaga, Pr. prof. Gheorghe Barna, Pr. prof. Mircea Chialda, *Studiul Vechiului Testament*, Manual pentru Facultățile de Teologie, Ediția a IV-a îngrijită de Pr. prof. dr. Ioan Chirilă, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2006, pp. 372-379

2. Profețiile mesianice

Bibliografie:

1. Arhid. prof. dr. Ioan Zăgorean, Pr. prof. dr. Isidor Todoran, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Manual pentru seminariile teologice, Ediția a noua, Editura Renașterea, 2009, pp. 168-175

2. Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă (coordonator), *Introducere în Vechiul Testament*, Manual pentru Facultățile de Teologie Ortodoxă, Editura Basilica, București, 2018, pp. 548-549; 569-570; 588-589; 604-605; 727-734

3. Predica de pe Munte: învățături doctrinare și morale

Bibliografie:

1. Pr. prof. Stelian Tofană (coordonator), *Studiul Noului Testament*, Vol. I, *Introducere generală. Evangheliile după Matei și Marcu*, Manual pentru Facultățile de Teologie din Patriarhia Română, Editura Basilica, București, 2022, pp. 442-461

4. Sinodul Quinisext și Sinodul al VII-lea Ecumenic

Bibliografie:

1. Pr. prof. dr. Viorel Ioniță (coordonator), *Istoria Bisericească Universală*, Vol. I, *De la întemeierea Bisericii până la anul 1054*, Manual pentru Facultățile de Teologie din Patriarhia Română, Editura Basilica, București, 2019, pp. 497-527

5. Întemeierea Bisericii și activitatea Sfinților Apostoli

Bibliografie:

1. Pr. prof. dr. Viorel Ioniță (coordonator), *Istoria Bisericească Universală*, Vol. I, *De la întemeierea Bisericii până la anul 1054*, Manual pentru Facultățile de Teologie din Patriarhia Română, Editura Basilica, București, 2019, pp. 73-98

6. Formularea învățaturii despre sfintele icoane

Bibliografie:

1. Leonid Uspenschi, *Teologia Icoanei*, Editura Anastasia, București, 1994, pp. 78-101

7. Sensul și conținutul sfintelor icoane

Bibliografie:

1. Leonid Uspenschi, *Teologia Icoanei*, Editura Anastasia, București, 1994, pp. 103-131

8. Stilul bizantin. Caracteristicile lui în țările române (secolele XIV-XVIII)

Bibliografie:

1. Preot prof. dr. Ene Braniște, *Liturgica generală*, Vol. II, *Noțiuni de artă bisericească, arhitectură și pictură creștină*, Ediția a III-a îngrijită de Pr. Eugen Drăgoi, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 2002, pp. 33-41

9. Crearea omului

Bibliografie:

1. Pr. prof. dr. Ștefan Buchiu (coordonator), *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Vol. I, Editura Basilica, București, 2017, pp. 378-395

2. Arhid. prof. dr. Ioan Zăgorean, Pr. prof. dr. Isidor Todoran, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Manual pentru seminariile teologice, Ediția a noua, Editura Renașterea, 2009, pp. 130-143

10. Unirea ipostatică și consecințele ei dogmatice

Bibliografie:

1. Pr. prof. dr. Ștefan Buchiu (coordonator), *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Vol. II, Editura Basilica, București, 2022, pp. 146-174

2. Arhid. prof. dr. Ioan Zăgorean, Pr. prof. dr. Isidor Todoran, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Manual pentru seminariile teologice, Ediția a noua, Editura Renașterea, 2009, pp. 179-188

ASISTENȚĂ SOCIALĂ

(pentru specializarea Teologie Ortodoxă Asistență Socială)

1. Provocări contemporane la adresa familiei. Factori care conduc la dezorganizarea familiei. Noțiunile de familie extinsă și familie substitutivă
2. Aspecte practice ale muncii de asistare a copilului și familiei
3. Teorii în asistența socială: teoria identității și teoria pierderii
4. Metode și instrumente de evaluare și diagnoză: genograma, ecomapa și ancheta socială
5. Categoriile de servicii sociale (clasificare)
6. Rolul comunicării în relația asistent social – client
7. Comportamentul prosocial și altruismul
8. Relația de ajutor în consilierea socială
9. Status-uri și roluri sociale
10. Grupurile sociale
11. Politici sociale privind egalitatea de gen
12. Politici sociale pentru persoanele cu dizabilități

BIBLIOGRAFIE:

1. Buzducea, Doru (coord), *Asistența socială a grupurilor de risc*, Editura Polirom;
2. Chelcea, Septimiu (2022). *Psihologie socială. Teorii, cercetări, aplicații*. Editura Pro Universitaria.
3. Darie, Nadina-Ionela, (2021). *Tehnici de comunicare în asistența socială*, Editura Universitaria
4. Dobre, Răducu Răzvan (2011). *Drept și legislație în asistență socială*, Editura Universității din Pitești.
5. Dumitrașcu, Hanibal (coord.) (2012), *Consilierea în Asistența socială*. Editura Polirom
6. Giddens, Anthony (2010). *Sociologie*, Editura All, București.
7. Neamțu, George (coord., 2016). *Enciclopedia asistenței sociale*, Polirom
8. Pisciă, Silvia (coord.) (2021). *Dimensiuni ale incluziunii sociale în România, în anul 2021*, Editura Institutului de Statistica.
9. Pop, Luana Miruna (2002). *Dicționar de politici sociale*, Editura Expert.
10. Răchișan, Delia Anamaria și Călăuz, Adriana Florentina (2020). *Metode și tehnici de investigare și intervenție în asistență socială*. Editura Mega.
11. Runcan, Remus (2022). *Introducere în sociologie: note de curs*, Editura de Vest, Timișoara.
12. ****Legea nr 292/2011 a asistenței sociale*, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial nr 905/2011, (art. 29; art. 30; art. 34), disponibilă la adresa <https://legislatie.just.ro/public/detaliidocument/133913>
13. ****Legea 272/2004 cu privire la protecția și promovarea drepturilor copilului*, cu modificările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial nr 159/2014 (art. 4 lit. d și e), disponibilă la adresa <https://legislatie.just.ro/public/detaliidocument/156097>

ARTE VIZUALE

(pentru specializarea Artă Sacră)

I. Istoria artei

1. Caracteristicile și perioadele ale artei bizantine.
2. Arta Brâncovenească.
3. Caracteristicile stilurilor Romanic și Gotic.
4. Influențe ale artei bizantine în spațiul Românesc (sec. XIV-XVII).
5. Pictura în Renașterea Italiană. Caracteristici, periodizare, reprezentanți și opere.

Bibliografie:

1. Alpatov, Mihail, *Istoria artei*, Editura Meridiane, București, 1962.
2. Botez Crainic, Adriana, *Istoria artelor plastice*, Editura Orator, București, 1993.
3. Delvoye, Charles, *Arta Bizantină*, vol. I, II, Editura Meridiane, București, 1976.
4. Drăguț, Vasile, *Arta românească*, vol. I: Preistorie, Antichitate, Ev Mediu, Renaștere, Baroc, Editura Meridiane, București, 1982 (reeditată în anul 2000).
5. Florea, Vasile, *Istoria artei românești*, Editura Litera Internațional, București-Chișinău, 2007.
6. Lazarev, Victor, *Istoria picturii bizantine*, vol. I, II, III, Editura Meridiane, colecția „Biblioteca de artă”, București, 1980.

II. Metodologia conservării și restaurării operei de artă

1. Metodologia de conservare-restaurare a unei picturi în ulei pe pânză.
2. Principalele etapele în metodologia de conservare-restaurare a picturilor murale.
3. Principalele etapele în metodologia de conservare-restaurare a unei icoane pe lemn.
4. Structura generală a operei de artă pentru următoarele tehnici: Icoană, frescă, ulei pe pânză.
5. Grundurile pentru pictură și operațiunea de grunduire.

Bibliografie:

1. Boldura, Oliviu, *Pictura murală din nordul Moldovei. Modificări estetice și restaurare*, Editura ACS, București, 2013
2. Dionisie din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Editura Sophia, București, 2000.
3. Ceninno, Ceninni, *Tratatul de pictură*, Editura Meridiane, București, 1977.
4. Istudor, Ioan, *Noțiuni de chimia picturii*, Editura Daim Publishig House, București, 2007.
5. Oprea, Florea, *Manual de restaurare a cărții vechi și documentelor grafice*, Editura Muzeul Literaturii Române, București 2013.
6. Moldoveanu, Aurel, *Conservarea preventivă a bunurilor culturale*, Editura Cetatea de scaun, Târgoviște, 2011.
7. Mohanu, Dan, *Arheologia picturilor murale de la biserica Sf. Nicolae Domnesc din Curtea de Argeș*, Editura A.R.A, București, 2011.
8. Mora, Paulo și Laura, Philippot, Paul, *Conservarea picturii murale*, Editura Meridiane, București, 1986.